

नव जन्चेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

अभिनेता पल शाह अभिनिर्देशित चलचित्र "आबाट आमा २" को टिजर चलचित्रको चर्चा बढेको छ । दसैँको अवसर पारेर असोज ३० गतेबाट प्रदर्शनमा आउन लागेको फिल्म "आ बाट आमा २"को टिजर सार्वजनिक गरिएको छ । घण्टा पन्तको निर्देशनमा बनेको फिल्मको टिजरले आमाको मतत्वलाई दर्शाएको छ । विपना थापा र पल शाहलाई आमा(छोरा)को रूपमा प्रस्तुत गर्दै आमा जीवित हुँदै माया गर्नुपर्छ भन्ने सन्देश टिजरले दिएको छ ।

आजको विचार...
तानसेनले...
(दुई पेजमा)

अभिनेता मुवन केसीको निर्देशन रहेको फिल्म "बाटुलो जून" भाइटिकाको गोलिपल्ट अर्थात् कातिक २६ गतेबाट प्रदर्शनमा आउने भएको छ । निर्माण युनिटले बुधबार फिल्मको एक पोस्टर सार्वजनिक गर्दै प्रदर्शन मिति जानकारी दिएको हो । यसअघि फिल्मलाई दसैँमा रिलिज गर्ने मानि थियो तर निर्माताले तिहारपछि पुर्न्याइएको हो । फिल्मको सार्वजनिक पोस्टरमा अनमोल केसी र पिन्की खतिवडा प्रेमिल मुद्रामा देखिएका छन् । अनमोलको लुक्सले ५० को दशकको कलको दिन्छ ।

□ वर्ष ३३ □ अंक ६८ □ २०८३ असोज ८ गते बिहीबार 24 September 2026, Thursday □ पृष्ठ संख्या ८ मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

घरभित्रै चल्थो गोली, ११ जनाको मृत्यु

एषेन्धी
काठमाडौँ, असोज ७/दक्षिण अफ्रिकाको डरबननजिकै एउटा घरमा पाटी चलिरहेका बेला गोली चल्दा ११ जनाको मृत्यु भएको छ । घटनामा अन्य तीन जना घाइते भएका छन् । प्रहरीका अनुसार मंगलबार राति डरबन सहरबाट करिब ३० किलोमिटर दक्षिणमा रहेको क्वाभुखा टाउनसिपमा तीन जना बन्दुकधारी घरभित्र प्रवेश गरी अन्धधुन्ध गोली चलाएका थिए । घटनामा मृत्यु हुनेमध्ये एक महिला गर्भवती रहेको आशङ्का गरिएको प्रहरीले जनाएको छ । घाइते तीन जनाको उपचार भइरहेको छ । प्रहरीका अनुसार घटनापछि आक्रमणकारीहरू फरार भएका छन् । उनीहरूको खोजी भइरहेको छ । गोली प्रहारको कारण खुलन सकेको छैन । यद्यपि घटनामा संलग्न समूहबिचको द्वन्द्व वा आपराधिक समूहबिचको विवाद हुन सक्ने आकलन छ । प्रहरीले उक्त घटना भेला भएका केही व्यक्ति आपराधिक गतिविधिमार्फत जोडिएको पनि जनाएको छ । दक्षिण अफ्रिकामा पछिल्ला वर्षहरूमा यस्ता सामूहिक गोलीकाण्डका घटना बढेका छन् । गत जुनमा जोहानेसबर्गको एक गरिब बस्तीमा पनि बन्दुकधारीहरूले गोली चलाउँदा १२ जनाको मृत्यु भएको थियो ।

भोटेकोशी बाढीपीडितका लागि पाल्पाका स्थानीय तहले एक करोड ७१ लाख सहयोग गर्ने

रामचन्द्र रायबाबो/रासस

पाल्पा, असोज ७/भोटेकोशी बाढीबाट प्रभावितका नागरिकको राहत, उद्धार तथा पुनःस्थापनाका लागि यहाँका स्थानीय तहले एक करोड ७१ लाख ३ सय १७ रुपैयाँ सहयोग गर्ने निर्णय गरेका छन् । रैनादेवी छहरा गाउँपालिका, माथागढी गाउँपालिका, तिनाउ गाउँपालिका, पूर्वखोला गाउँपालिका, रिब्दीकोट गाउँपालिका, रम्भा गाउँपालिका, बगनासकाली गाउँपालिका, रामपुर नगरपालिका, निस्दी गाउँपालिका र तानसेन नगरपालिकाले बाढीपीडितका लागि राहतस्वरूप उक्त रकम सहयोग गर्ने निर्णय गरेका हुन् ।

भोटेकोशी क्षेत्रमा बाढीका कारण ठूलो जनघनको अति भएपछि स्थानीय तह, संघसंस्था तथा विभिन्न क्षेत्रबाट राहत र पुनःस्थापनाका लागि सहयोग जुटाउने क्रम चलिरहेका बेला यहाँका स्थानीय तहले पनि पीडितको दुःखमा साथ दिने निर्णय गरेका हुन् । सबैभन्दा बढी रैनादेवी छहरा गाउँपालिकाले ३५ लाख ४४ हजार ३ सय ४५ रुपैयाँ राहत उपलब्ध गराउने निर्णय गरेको छ । पाल्पाले स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोषबाट दुई लाख ५० हजार, जनप्रतिनिधिहरूबाट दुई लाख ५ हजार ९ सय ५०, कर्मचारीहरूबाट ६ लाख ४८ हजार ८१, शिक्षकहरूबाट २४ लाख २५

हजार ३ सय १४ र तीज गीत कार्यक्रमलाई छुट्याएको १५ हजार बजेट कटौती गरी प्रधानमन्त्री दैवी प्रकोप उद्धार कोषमा पठाउने निर्णय गरिएको अध्यक्ष रुम्बाङ्मा भट्टाईले बताए । विपद्का बेला मानवीय सहयोग र स्थानीय सरकारको सामाजिक उत्तरदायित्वलाई ध्यानमा राख्दै

कार्यपालिकाले सहयोग गर्ने निर्णय गरेको उनले बताए । अध्यक्ष भट्टाईले भोटेकोशी बाढीले गरेको क्षतिप्रति दुःख व्यक्त गर्दै पीडित परिवारलाई तत्काल राहतसँगै दीर्घकालीन पुनःस्थापनाको आवश्यकता रहेको उल्लेख गरे । "विपद् जुनसुकै ठाउँमा आउन सक्छ । आज रसुवा, नुवाकोट लगायतका

नागरिक समस्यामा हुनुहुन्छ, भोलि हामीमध्ये केही पनि यस्तो विपद्को सामना गर्नुपर्ने अवस्था आउन सक्छ । त्यसैले पीडितको दुःखमा स्थानीय सरकारको तर्फबाट ऐक्यबद्धता जनाउँदै ३५ लाख ४४ हजार ३ सय ४५ रुपैयाँ सहयोग गर्ने निर्णय गरेका हौं," अध्यक्ष भट्टाईले भने । **-बाँकी बलित्व पेजमा...**

कृत्रिम बुद्धिमत्ता (AI) को उचित प्रयोग गरौं

- कृत्रिम बुद्धिमत्ताको प्रयोग मानवहित, नैतिकता र कानुनी व्यवस्था अनुसार गरौं,
- कृत्रिम बुद्धिमत्ताबाट प्राप्त जानकारीको सत्यता र विश्वसनीयता पुष्टि गरेर मात्र प्रयोग गरौं,
- व्यक्तिगत गोपनीयता र संवेदनशील जानकारीको सुरक्षा सुनिश्चित गरौं,
- कृत्रिम बुद्धिमत्ताको प्रयोगबाट गलत सूचना तथा भ्रमपूर्ण सामग्रीको प्रचार-प्रसार नगरौं,
- शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, उद्योग र सार्वजनिक सेवामा कृत्रिम बुद्धिमत्ताको उचित प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरौं,
- डिजिटल सीप र कृत्रिम बुद्धिमत्तासम्बन्धी सचेतना अभिवृद्धि गरौं,
- मानव निर्णय, उत्तरदायित्व र पारदर्शितालाई प्राथमिकता दिऔं ।

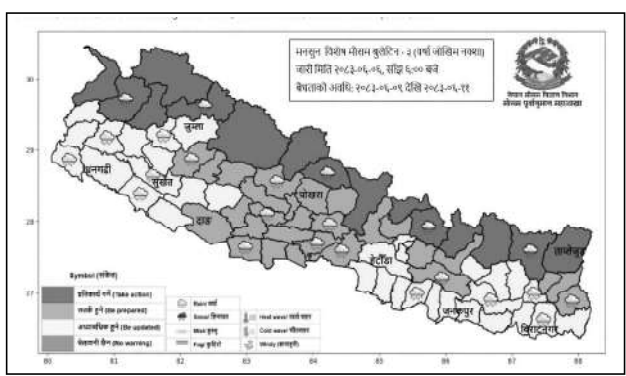

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

तीन दिन भारी वर्षाको सम्भावना, सतर्कता अपनाउन आग्रह

पाल्पा, असोज ७/ नेपालमा ९ देखि ११ असोज सम्म भारी वर्षाको सम्भावना रहेकाले मौसमविद्हरूले सतर्कता अपनाउन आग्रह गरेका छन् । उत्तर अन्धमन सागर र आसपासका क्षेत्रमा बनिरहेको न्यूनचापीय प्रणाली थप बलियो बन्दै उत्तर-पश्चिम दिशातिर सन्ने देखिएको र यसले ल्याउनसक्ने अवस्था गम्भीर हुने भएकाले सतर्क रहन उनीहरूको आग्रह हुन् ।

मौसमविद्हरूले हुन सक्ने निरन्तर वर्षाका कारण बाढी/पहिरोको जोखिम हुने भन्दै लामो दूरीको यात्रा समेत स्थगित गर्न सर्वसाधारणलाई अनुरोध गरेका छन् । महाशाखाका अनुसार उत्तर अण्डमान सागर र आसपासका क्षेत्रमा विकसित न्यूनचापीय क्षेत्र हाल बंगालको खाडीको मध्य भूभाग आसपास रहेको छ । उक्त प्रणाली थप शक्तिशाली बन्दै बलियो न्यूनचापीय क्षेत्रका रूपमा विकसित भई पश्चिम-उत्तरपश्चिम तर्फ सन्ने देखिन्छ । यसको प्रभावस्वरूप बुधवारबाटै कोशी, बागमती र गण्डकी प्रदेशमा वर्षाको गतिविधि बढ्दै गएको छ । 'पानी त देशभरि पर्छ र सबै प्रदेशमा भारी वर्षाको सम्भावना पनि

छ', महाशाखाका मौसमविद् हरिप्रसाद ढकालले भने, 'अति भारी वर्षा र अति भारी हिमपातको सम्भावना गण्डकी र लुम्बिनी प्रदेशमा छ, त्यसैले सतर्कता अपनाऔं ।' वभागले सर्वसाधारण र सरोकारवालाका लागि सम्भावित मौसमी विपत्तिबारे विशेष बुलेटिन समेत पनि जारी गरेको छ । साथै हिमाली क्षेत्रका लागि रेड अलर्ट जारी गरेको छ, जसको अर्थ पूर्वतयारी गर्नु

भन्ने हो । बुलेटिनअनुसार आगामी शुक्रबारदेखि आइतबारसम्म गण्डकी र लुम्बिनी प्रदेशका केही स्थानमा मेघगर्जन, चट्याङ, हावाहुरीसहित भारीदेखि धेरै भारी वर्षा तथा एक-दुई स्थानमा अति भारी वर्षाको सम्भावना रहेको छ । साथै मधेश प्रदेश, कोशी, बागमती र सुदूरपश्चिम प्रदेशका बाँँरै स्थानमा पनि मेघगर्जन, चट्याङ, हावाहुरीसहित भारीदेखि धेरै भारी वर्षाको तथा कर्णाली प्रदेशका थोरै

स्थानमा भारी वर्षाको सम्भावना रहेको जनाएको छ । **जोखिमप्रति यस्तो छ सरकारको तयारी** सम्भावित भारी वर्षा र त्यसबाट निम्तिन सक्ने बाढी तथा पहिरोको जोखिमलाई मध्यनजर गर्दै सरकारले नदीको अवस्था र सम्भावित विपद्को निरन्तर निगरानी गरी सर्वसाधारणलाई घण्टा-घण्टामा पूर्वसूचना (अपडेट) दिने भएको छ । **-बाँकी बलित्व पेजमा...**

सम्पादकीय

विपत्ति आउनुअघि नै जागौं

विपत्ति कहिल्यै सूचना दिएर आउँदैन । भूकम्प, बाढी, पहिरो, आगलागी, महामारीजस्ता प्राकृतिक तथा मानवीय विपत्तिले एकैछिनमा ठूलो जनधनको क्षति पुऱ्याउन सक्छन् । विपत्ति रोकन सधैं सम्भव नहोला, तर त्यसबाट हुने क्षति भने पूर्वतयारी र सचेतनाबाट धेरै हदसम्म कम गर्न सकिन्छ । त्यसैले विपत्ति आएपछि पछुताउनुको सट्टा आजनुअघि नै सचेत र तयार हुनु आजको आवश्यकता हो । भोटेकोशीको बाढिले दिएका घाताका भनेर निको भएका छैन । उद्धार, राहत र पुनःस्थापनाको काम पूरा नहुँदा अर्को सम्भावित विपत्तिको संकेत देखिएको छ ।

मौसमविद्वद्हरूले असोज १५ गतेदेखि मौसमी प्रणाली सक्रिय हुँदै ११ गतेसम्म देशका विभिन्न क्षेत्रमा वर्षाको गतिविधि बढ्न सक्ने चेतावनी दिएका छन् । विशेषगरी शुक्रबार र शनिबार भारी वर्षाको सम्भावना रहेको बताइएको छ । मौसम पूर्वानुमान महाशाखाका अनुसार बंगलाको खाडी आसपास विकसित न्यून चापीय प्रणाली क्रमशः शक्तिशाली बन्दै नेपालसँग प्रभाव पार्न सक्ने देखिएको छ । यसका कारण कोशी, मधेश, बागमती, गण्डकीलगायतका प्रदेशमा वर्षाको गतिविधि बढ्न सक्ने अनुमान छ । कतिपय स्थानमा मेघगर्जन, चट्याङ, हावाहुरीसहित भारी वर्षाको सम्भावना रहेको चेतावनीसमेत दिइएको छ । पश्चिम नेपाल, विशेषगरी लुम्बिनी र सुदूरपश्चिममा यसअघि नै विपद्को जोखिम देखिएको अवस्थामा थप कठालि परिस्थिति जटिल बनाउन सक्ने चिन्ता स्वाभाविक छ । यस्तो अवस्थामा मौसमको पूर्वानुमानलाई केवल सूचना ठान्नु ठूलो भूल हुनेछ । यो राज्य संयन्त्र र नागरिक द्वैका लागि पूर्वतयारीको संकेत छ । सरकारले सम्भावित विपत्तिलाई ध्यानमा राखेर तयारी थालेको छ । यसलाई सकारात्मक रूपमा लिनुपर्छ । तर विपद् व्यवस्थापन सरकारको मात्र जिम्मेवारी होइन । स्थानीय तह, सुरक्षा निकाय, विद्यालय, सञ्चारमाध्यम, गैरसरकारी संस्था र आम नागरिक सबैको साम्ना दायित्व हो । विपत्तिपछि राहतमा खर्च गर्नुभन्दा विपत्ति हुन नदिन र सम्भावित क्षति घटाउन पूर्वतयारीमा ध्यान पुऱ्याउन आवश्यक छ । सानो बेवास्ताले भोलि ठूलो मूल्य चुकाउनुपर्ने अवस्था आउन सक्छ । त्यसैले विपत्तिको प्रतीक्षा गरेर बस्ने होइन, सम्भवतः जोखिम पहिचान गरेर समयमै कदम चाल्नुपर्छ । सचेतना, पूर्वतयारी र सहकार्य नै विपत्तिसँग जुध्ने बलिया आधार हुन् । यसर्थ समय आएको छ विपत्ति आएपछि जान्ने होइन, विपत्ति आउनअघि नै जाग्री ।

Opinion @ Social Network

एकलै भए पनि सही बाटो छोडिदैन,
सबैले विरोध गरे भन्दै मा सत्य गलत हुदैन..!

यो स्तम्भमा सामाजिक संजालमा पोस्ट गरिएका धारणाहरु राख्नेछौ । यसका लागि हाम्रो फेसबुक पेज www.facebook.com/shiitalpati मा लगइन गर्न सक्नुहनेछ ।

नवजनपेठाना दैनिकको रुपमा तपाईंसालाई आईरहेको छ । यो पात्रिका अग्न स्तरीय अनि पठनीय बनाउनको लागि तपाईंहरूको अनूल्य सुभावनहरूको हागीलाई अनवन्तै जरुरी छ । पाठकवृन्द तपाईंका सुभावनरु दिई हागीलाई सहयोग गर्नुहन् हागी अनुरोध गर्दछौ ।

नवजनचेतना दैनिक
भगवतीटोल तानसेन, पाल्हा

प्रहरी कर्मचारी	१४००००
मुख्य प्रहरी ०३५-४०००२२	विमानवाहन प्रहरी ०३५-४०००२३
उपमुख्य प्रहरी ०३५-४०००२३	सिमेंटमखाना प्रहरी ०३५-४०००२४
प्रहरी सहायक ०३५-४०००२४	पाकिस्तान प्रहरी ०३५-४०००२५
भरतपुरा ०३५-४०००२५	पाणा जिला प्रहरी ०३५-४०००२६
आन्ध्रप्रदेश ०३५-४०००२६	लुधियाना मंडल प्रहरी ०३५-४०००२७
मुम्बई ०३५-४०००२७	विमान प्रहरी ०३५-४०००२८
पराग ०३५-४०००२८	भरतपुरा आंध्र प्रहरी ०३५-४०००२९
सिक्किम ०३५-४०००२९	आन्ध्रप्रदेश जिला प्रहरी ०३५-४०००३०
पाना ०३५-४०००३०	तमिळनाडु जिला प्रहरी ०३५-४०००३१
पाना ०३५-४०००३१	सिक्किम जिला प्रहरी ०३५-४०००३२
अप्रवात कर्मचारी	सिक्किम जिला प्रहरी ०३५-४०००३३
लुधियाना मंडल प्रहरी ०३५-४०००३४	मुम्बई जिला प्रहरी ०३५-४०००३४
लुधियाना मंडल प्रहरी ०३५-४०००३५	लुधियाना मंडल प्रहरी ०३५-४०००३५
लुधियाना मंडल प्रहरी ०३५-४०००३६	

तानसेनले आफ्नै सम्भावना कहिले चिन्ध ?

पद्म न्यौपाने

सबै व्यवहार इग्नोर गरिएका उदाहरण

इग्नोर गरिनुका कारण

तीनों कारण अज्ञानता है । मैं कुनै
 सम्भावनाको मूल्य साहा नहुनू पिन
 सभ्यताइ इगरोनू गर्नु हौ । यदि कलैसई
 सम्पदाको अधिक, सामाजिक, वा
 सांस्कृतिक मूल्य है थाहै धैनै तर्ने उसने
 पुरानो परधानै केवल "जीवन भवन"
 देखीन्छ । तर जानकार व्यक्तिले
 त्यही घरमा, इतिहास, वास्तुकला,
 पर्यटन,मेटल, इतिहास र अर्को होमेटे,
 संग्रहालय, कला, स्थायी उत्पादन,
 रोजगारी, कला सृष्टि, त्यसैले एउटै
 सम्पदा केका लागि पुरानो संरचना
 हुन्छ भने केका लागि पारिच्छको अधिक
 मूल्य सम्पत्ति लाग्छ । यसथ
 ताननेको एउटा कुतर्नी यही हो हामीसँग
 सम्भावना छ, तर सम्भावनाको मूल्याङ्कन
 गर्ने सामाजिक क्षमता अभावक कारण
 विकासको पथको हेतु । अब अर्को
 कारण "म गर्न सकिने", त्यसैले अरुले
 पनि गर्न सकिने"न" भने मानिसकले
 हो । यसलाई गम्भीर सोचको रूपमा
 सिद्धान्त । विकासको अपभ्रम र
 पर्याप्तता एउटा महत्त्वपूर्ण कारण
 पुर्याउन जरुरी हुन्छ कि, आफूले गर्न
 नसक्नु र काम नै गर्न नसक्नु एउटै
 कारण होइन । अब यसलाई सरल पिन
 हेर्न सकिन्छ:

नगरपालिकाहरूै कुनै परिरोजना आउँ
नरै नसक्छ। थ्याक्सा थ्याक्सा यी ठूलो
लगायनी भन्ने नक्छा। कुनै थ्याक्सा
प्राविधिक ज्ञान नहोला। कुनै संस्थासँग
प्राप्तिको कडेज पनि नहोला वा कुनै प्रविष्टि
कोही क्षमता नभएको कारण ओहो
कोहीको भन्ने पनि हुँदैन भन्ने लान
सक्छ। तर त्यसको अर्थ अरु व्यस्तित्व
पनि गर्न सक्दैनन् भन्ने चाही होइन।
यस्तो अवस्थामा यी ठाउँमा सरकारी
निजि साम्थेरी, सरकारी, समुदाय, निजी
लगायती, विद्यार्थिवासी, गैरसरकारी
संस्था, विकास साम्थेरी र निस्तरूको
भूमिका आउँछ। यस्तो अवस्थामा
तान्त्रिकले एउटा याे थोडा विकास
गर्नुपर्छ, "म गर्न सक्छु कि सकिँतँ"
नन्नु भन्दा पहिले "यो काम गर्न सक्ने
व्यक्ति वा संस्था को हो?" भन्ने खोज
नगर्नु पर्यँछ। यी सोचले शहरको
विकासको ढोका खोल्ने सम्छ।
अहिलेको विकास अग्र्यासमा यी श्र
प्रमाणित भैसकेको छ। अर्को कारण
हो तान्त्रिकले बजार बढ्दैन कि बजार
वर्द्धनएको बुझ्दैन। आजको यो वैश्विक
पहिले बजारमा बजार पहिलेको जस्तो छैन।
पहिले बजारको परिभाषामा भन्नाले
पसल, ग्राहक र किनबेच बुकिन्थ्यो।
आज बजार भन्नेको अर्थमा
अ + भ + उ + प ल ठ
श्र + त + भ, र + ड + डि ज ट ल
पहुँन + गणेश + र + विद्या + बजार + विद्या
हो। तान्त्रिकको पुरानो बजार आफैमा
एउटा प्रविष्टि, संस्कीर र सम्पत्तिका झन्डा

हो। तर त्यसका लागि पुराना बजारलाई केवल व्यापारिक क्षेत्र मात्र होइन, निवन्त सम्पन्न सिकुने बजारका रूपमा विकास गर्न सकिने सवाल आधारहरू भएको बजार हो। यहाँ केही महत्त्वपूर्ण विज्ञासाहसलाई ध्यानदिन जरुरी छ त्यो भनेको पर्यटक तागसेन आएर के अनुभव गर्छु ? उसले पुरानो गल्ली देख्छ कि एउटा कान्छा अनुभव गर्छ ? उसले पसेल देख्छ कि स्थानीय जीवनशैली अनुभव गर्छ ? उसले खाना खाउछ कि तागसेनको स्वाद सम्झेर फर्किन्छ ? उसले ढाका किन्छ कि “तागसेनको क्या” लिएर फर्किन्छ ? के कब्जा मात्र किन्छ वा ढुङ्गेछी अनुभूति गर्छ ? यही फरक आयुक्त पर्यटन बजारको आधार हो। यसको सम्बोधनमा हाप्पो चासोको स्तर पछि पारन जरुरी छ। अर्को महत्त्वपूर्ण मापन भनेको सम्पदाको मूल्य नबुझ्नु, ठूलो अवसर गुमाउनु हो। सम्पदा विकासको विरोधी होइन। सही ढङ्गले व्यवस्थापन गरेएको सम्पदा नै विकासको आधार बन्न सक्छ। तागसेनका पुराना घर, गल्ली, चौक, मन्दिर, परम्परा, जात्रा, ढाका, कर्वा, स्थानीय खानपान, वानुक्ला र साँस्कृतिक सम्पदासलाई एकीकृत गरेर सम्पदमा आधारित अर्थतन्त्रको आधारशिला निर्माण गर्न सक्नु पर्यटक। सम्पदा संरक्षणको अर्थ सबै पुराना कुरा यथावत् राखेर शहरलाई संग्रहालय बनाउनु होइन। यसका लागि सम्पदा बनाउनु-आधुनिक सुविधा दिने+स्थानीय अर्थतन्त्र चलायमान बनाउनु हो। यदि एउटा पुरानो घरलाई होटल, जेरेटिज होमस्टे र क्याफे, संग्रहालय, कला केन्द्र वा साँस्कृतिक केन्द्रका रूपमा पुनःप्रयोग गर्न सकिन्छ भने त्यो स्थानमा पनि बच्ने र अर्थतन्त्र पनि चलायमान हुन्छ। त्यसैले प्रश्न “पुरानो जोगाउने कि नयाँ बनाउने ?” भन्ने मात्र होइन। यसको सही प्रश्न हो, “पुरानोलाई जोगाउँदै नयाँ अवसर कसरी सिर्जना गर्ने ?” भन्ने हो र हनु पर्यछ। सम्पदमा आधारित पर्यटनको मूल्य नबुझ्नु पनि को कारण हो। बुझ्नु भनेको जानु वा जानकारी राख्नु होइन, यो त व्यवहारमा देखिनु पर्छ। तागसेनमा पर्यटनको सम्भावना छ भनेर मात्र पुग्दैन। पर्यटक किन तागसेन आउने ? कति दिन बस्ने ? के हेर्ने ? के खाने ? के किन्ने ? कहाँ बस्ने ? के अनुभव गर्ने ? पुनः वा फेरि किन आउने ? उल्लेखित यस्ता प्रश्नको उत्तर खोज्नुपर्छ। तागसेनलाई केवल “एक ताल बस्ने टुंगिङ शहर” बनाउने कि गन्तव्य शहर बनाउने ? यो एउटा रणनीतिक प्रश्न मात्र होइन अपत्यन्त महत्वपूर्ण पनि हो। तागसेन-राहीमखल, श्रीनगर, रिडी, गुफाचौर, पुरानो बजार, मन्दिर, पसल, ढाका, कर्वा, प्रकृति, संस्कृति, स्थानीय खानपान, योग-वेगनेनेस, रामीनी

मनुष्यजनप्रतापतत्वात् जोडेर बहुश्यामीक
पर्वतको उत्पादन बनाउन सकिन्छ ।
पर्वतलाई "एक पर्वत हजार जना ठाउँ"
मात्र होइन, बल, अनुभव मात्र, बर्च
गर्न र सम्मान लिएर फर्कन चाहने
शहर बनाउनुपर्छ । इनरो नुवाको
अर्को मुख्य कारण आफ्ना नगर
मानवश्रोतको सम्पत्ताना नर्चिनु वा
चिन्नु नजान्नु हो । कुनै शहरको
सबैभन्दा ठूलो सम्पत्ति भन्न होइन ।
त्यहाँको मामिला हो । तानसेनको
सुबाहरू, व्यवसायी, शिक्षक
स्वास्थ्यकर्मी, इन्जिनियर, कलाकार,
उद्यमी, दिशेमा रहेका तानसेनवासी
विभिन्न क्षेत्रमा सफल त्यहीहरू हुन्
यो सबै शहरका सम्पत्तिपूर्ण हतु ।
तर हामीले मानवश्रोतलाई अझर
"भरतानी", "भरतानी" वा "स्वामीय
नगर"का रूपमा चिन्नु नहुँछ । यो
हेरादोक अर्ब युटिकोष बढनुपर्छ ।
कसैसँग पैसा छ । कसैसँग ज्ञान छ ।
कसैसँग प्रविधि छ । कसैसँग
सम्पर्क छ । कसैसँग व्यस्तता प्र
भमता छ । कसैसँग निर्जनशोला
छ । यस्ता क्षमता सबैलाई जोड्न
सकियो भने मानवयुक्ति संपन्न वा
सम्बल बन्न सक्छ । यो नगरको
धूलो पूँजी हो भन्ने बुझ्न पर्वत न की
यस्ता पूँजीलाई हेरिनेमै जान्ने, अनुभव
गर्ने, नजरबन्दा गर्ने जस्ता अहंकारी
र दम्भ मिथित ककाराहरू स्थावर
प्रदर्शन गर्नने बेस हुन्छ ।
यस तानसेनले आफैँसँग जोडनुपर्छ, "हामीसँग
के छुन ?" भन्दा पत्तियो "हामीसँग के
छे छ ?" । यो प्रश्न विकासको दिशा
बतान्न सक्छ । विकासको दिशा बतान्ने
दुरासीमा सोच नै अधिकको प्रमुख
आवश्यकता हो । नहुने, भने खोज्ने
र अस्ताई अलिकभार भए भन्ने कुरा
आज्ञानतया मात्र हुँदैन । नियतको प्रति
पति प्रश्न उत्तर छ । कहिलेकाहीँ
सम्भावना देखेर पनि प्राथमिकता नगर्नु
नियतको प्रश्न बन्न सक्छ । तर
यसलाई प्राथमिकतामा व्युत्ति विशेषमाथि
आरोप लाग्ने विषय बनाउनु हुँदैन ।
बर यसलाई संयन्त्रात रूपमा प्रश्न
गर्नुपर्छ । नियति कसरी हुन्छ ?
प्राथमिकता कसरी निर्धारण हुन्छ ?
प्रयोजनका किन छुनो ? हुन्छ । लागी
किन हुँदैन ? निजी क्षेत्रसँग सकार्य
किन हुँदैन ? पुरानो शुक्राको दीर्घकालीन
योजना कहाँ छ ? नगरवासीले जानकारी
किन प्राप्त गर्न सकिँदैन ? योगदानबाट
स्वार्थी अन्तर्भानको प्रतिपादन भयो
? मानवश्रोतलाई पहिचान गरी विकासमा
समर्थी आओरएछ ? यस्ता किमिका
पारदर्शी प्रश्नले नियतभन्दा ठूलो सत्य
देखाउन सक्छ । तानसेनको सबैभन्दा
ठूलो समस्या बढेट हो कि युटिकोषको
हो ? बजेट आवश्यक हो ? तर बजेट
मात्र विकासको आधार होइन । ठूलो
बजेट भएर पनि सुदृष्टिकोष नभए
प्रयोजनका छुट्टिन्छ । प्रभावहित
हुन्छ । सोसो बजेट भए पनि राम्रो
युटिकोष, संकल्प, प्राथमिकता, सामोदारी
र व्यवसायगत ठूलो पूँजीमा निरुक्त
सकिन्छ । त्यसैले तानसेनलाई अझैले
केवल "कति पैसा आयो, कति पैसाछु ?"
भन्ने प्रश्नभन्दा "हो पैसाको के पर्वतवत
न यो ?" भन्ने प्रश्न चाहिएको छ ।
-बाँकी तीन पन्नाहरू-

-बाँकी तीन पेजमा...

महत्वापूर्ण टेलिफोन

[illegible]

रेडकस्त कुटवाल ४११००४
लायनस ऑर्गना उ. केन्द्र कुटवाल ४१४८४५
मेडिटरेक अस्पताल ४१९०७२
कान्तिपुर डेवेलपमेण्ट हस्पिटल ०७१-४४७७८
ऑर्गना अस्पताल पाप्ना ०७५-४२०३३३, ४२१
रामपुर अस्पताल ०७५-४००४४४
एनकुलेसन न.
रोटरी क्लब कुटवाल ०७१-४४४६००
लियो क्लब अना कुटवाल ०७१-४४५०२३
रेडकस्त मेरुवाडा ०७१-४२०६२३
रेडकस्त मेरुवाडा ०७१-४२०६७३, १८४००२१
परासी ०७५-२२०१४
रेडकस्त पाप्ना ०७५-४२०६०२
रेडकस्त पाप्नावा ०७५-४६००४५

[illegible]

मेघ सौया मासिसस्य चिनजान बहनेह
करा सिया हसबा लेनेदेन सहज बहनेह
वृष : पसाका रिहसा मिताजुन सकेहनेह
घरमा तपाईको निर्णयलाई साथ मिल्नेह
गिथियु : कामको तारो फरालेको बानाउनेह
प्राथमिक काम सज्जे जाय बहनेह
कफट्ट : आर्थिक बोझ घट्नेह
पूर : सौय स्वास्थका लागि राम्रो हुनेह
सिद्ध : काममा आत्मविश्वास कम्ह
हैन । तपाईको निर्णयलाई सम्मान गर्नुहनेह
कठोरता : कामको तरिका सुधारले
जोनाउनेह : नयाँ सीमा सिर्जने सज्जे बहनेह

	तूला : सम्बन्धमा रहेको दूरी घटनेछ। सम्बन्धीको काममा प्रस्ताव आउन सक्छ।
	वृश्चिक : परिवारको जिम्मेवारी सम्हाल्ने पनिछ। अर्को दबाव नितिन राख्ने हुन्छ।
	धनु : कामले ध्यान तान्नेछ। यात्रामा उपयोगी व्यक्तिसँग भेट हुन सक्छ।
	मकर : जिम्मेवारीमा क्षमता देखिनेछ। कामको परिणामले आत्मविश्वास बढाउनेछ।
ने	कुम्भ : प्रविधिकले काम सजिलो पार्नेछ। निजजायबाट उपयोगी खबर आउनेछ।
	मीन : कलाको काममा मन लाग्नेछ। शरीरले मागोका कारण पुरा गर्नुहोस।

कथा

विरज आचार्य

ऊ अर्थात् इन्जिनियर उमाकान्त

गोरखापत्रमा लोक्सेवा आयोगको नतिजा हेर्दा उसलाई श्वास फेर्न गाडो भयो। मन भक्कानियो । डाँको छोडेर रन मन लाग्यो । स्थानीय बजारको पत्रिका पसलमा उसका हातखुट्टा लम्बाकल्लुङ्ग भए । उभिरहन सकेन । कता जाऊँ, के गर्ऊँ केही सोच्न सकेन तर घर फर्किने मन भएन । अनमन्क भावमा उसले मोटरसाइकल स्टार्ट गर्‍यो र गाउँभन्दा अलि पर रहेको आफ्नै खेततिर लाग्यो, जहाँ ऊ अक्सर आफ्नो मनको भारी बिसाउन पुग्थ्यो । खेतको बीचमा उभिएको आफ्नो स्खमुनि पुगेर ऊ थक्क बस्यो । यो स्खमुनि ऊ धेरैपटक बसेको छ—तनावमा, निराशामा, एक्लोपनमा । उसलाई लाग्छ, मानौँ उसले केही नभने पनि आफ्नो खेले सबै बुझ्छ र चुपचाप ढाडस दिन्छ—‘म छु नि ।’ आज पनि त्यही भरोसाले ऊ त्यहाँ आएको छ । निजामती सेवाअन्तर्गत इन्जिनियर समूहमा जागिर खाने सपना थियो उसको । उसको मात्र के भन्नु—पूरी परिवारको । त्यो सपना, जसका लागि उसले वर्षौं संघर्ष गरेको थियो । परिस्थितिसँग लडेको थियो । इन्जिनियरिङ सकेको थियो र उमाकान्त महतोबाट इन्जिनियर उमाकान्त बनेको थियो । तर आज उसको सामु एउटा विशाल प्रश्न तेर्सिएको छ— के ऊ साँच्चिकै इन्जिनियर भयो त ? इन्जिनियरिङको पढाइ सक्नु इन्जिनियर हुनु हो कि इन्जिनियरिङको अभ्यास गर्नु इन्जिनियर हुनु हो ? यतिबेला ऊसँग यसको उत्तर छैन । छ त केवल द्विधा । उमाकान्त महतोको जस जनकपुरनिजिकैको देहातमा भएको थियो । दुई-तीन बिघा पुस्लीनी जमिन, घर र बुबाको चाली । शिक्षकको जागिर । सम्पन्न त होइन, तर ठूलो अभाव पनि थिएन । तीन सन्तानमध्ये जेठो ऊ, सानैदेखि पढाइमा तेज । कक्षामा प्रायः पहिलो, दोस्रो वा तेस्रो हुन्थ्यो । गणितमा भने ऊ विशेष रूपमा अव्वल थियो । सायत त्यसैले होला, एक दिन खूबका प्रधानाध्यापकले उसका बुबालाई बोलाएर भनेका थिए— ‘तपाईंको छोरो एक्दम चलाख छ ।’ यो इन्जिनियर बन्न सक्छ ।’ प्रधानाध्यापकले रोपिदिएको सपनाको बीउ उसका बुबाको रहर्हमा उम्रियो र उसको कुनैको दिमागमा फलियो । उसले एसएलसी प्रथम श्रेणीमा पास गर्‍यो । जनकपुरमा प्लस टु पढ्न थाल्यो । रहर्त तर उसलाई पढाइमा गोर र पढ्ने थियो । सायद उसका बुबालाई पनि त्यही रहर्त हुँदो हो । तर अर्को एक छोरा र छोरीको शिशादीशा समेत गर्नुपर्ने अवस्थामा बाउ-छोराको त्यो रहर्तले पछेट्टा हाल्न थाल्यो । ऊ दैनिक एक घण्टा साइकल चढेर क्याम्पस उठाउनु गर्‍यो । थकान हुन्थ्यो, तर सपनाले उसलाई थाक्न दिइन्थ्यो । कहिलेकाहीँ ऊ कम्पना घरघाँ—सेतो हेन्ड्रेट लगाएको, निमार्णधीन सडकको छेउमा उभिएर निर्माण कार्यको निरीक्षण गरेको, साइट इन्जाइनिंग छुनफल गरेको, ठेकेदारालाई निर्देशन दिएको । कहिले ठूलो सार्वजनिक भवनको नक्सा फैलाएर ओभरसियरलाई सम्झाउँ गरेको । कहिले नेपाललाई प्रतिनिधित्व गरेर अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चमा आफ्नो अनुभव प्रस्तुत गरेको । तर एक दिन अचानक सपनामा बङ्गपत भयो । कारखानामा काम गर्दै गर्दा झलेका उसका बुबाको अस्पताल नपुग्दै मृत्यु भयो । बुबाको

खेतको बीचमा उभिएको आफ्नो स्खमुनि पुगेर ऊ थक्क बस्यो । यो स्खमुनि ऊ धेरैपटक बसेको छ—तनावमा, निराशामा, एक्लोपनमा । उसलाई लाग्छ, मानौँ उसले केही नभने पनि आफ्नो खेले सबै बुझ्छ र चुपचाप ढाडस दिन्छ—‘म छु नि ।’ आज पनि त्यही भरोसाले ऊ त्यहाँ आएको छ । निजामती सेवाअन्तर्गत इन्जिनियर समूहमा जागिर खाने सपना थियो उसको । उसको मात्र के भन्नु—पूरी परिवारको । त्यो सपना, जसका लागि उसले वर्षौं संघर्ष गरेको थियो । परिस्थितिसँग लडेको थियो । इन्जिनियरिङ सकेको थियो र उमाकान्त महतोबाट इन्जिनियर उमाकान्त बनेको थियो ।

मृत्युसँगै उसको सपनाको पनि मृत्यु भयो । जलिरहेको चित्तको छेउमा टुक्क बसिरहेदा उसले छुट्याउन सकेन—बुबाको पार्थिव शरीर बढी खाने थियो कि उसको सपना । उसले छुट्याउन सकेन—ऊ के कारण बढी दुःखी थियो, बुबाको मृत्युले कि आफ्नो सपनाको अवसानले । बुबाको मृत्युसँगै ऊ अनायास किशोरबाट वयस्क भएको थियो । हुनुपर्ने थियो । घरको जेठो छोरो यो थियो । उसको टाउकोमाथिबाट छत हराएको थियो र खुट्टामुनिबाट जमिन । घरको जिम्मेवारी उसकै काँधमा आयो । १२ कक्षापछि पढाइ रोकियो । भाइबहिनी सानै थिए । उनीहरूको स्कूल रोक्नु अन्याय हुन जान्थ्यो । ‘बाबुपछिको दाजु’ भन्ने त उखाने थियो । उसले इन्जिनियर बन्ने आफ्नो सपनालाई थाती राख्यो र गाउँकै प्राथमिक विद्यालयमा शिक्षकको कारगर जागिर खान थाल्यो । शिक्षक भएर थिक्नु उसलाई पटककै मन थिएन । कहिलेकाहीँ ऊ आमासँग गुनासो पनि गर्थ्यो । आमा चिन्चन्— ‘बेटा, तोहर भाग्यमे एतबै लिखल रहल... भाग्यक लिखल टारल नहि जाए ।’ यिनै दिगहहरूबाट हो उसले आफ्नो स्खमुनि घस्टी बिताउन थालेको । हो, भाग्यलाई दोस्रो थोपार्दा उसलाई मन बुझाउन अलि सजिलो त हुन्थ्यो । तर आफ्नो भाग्यको निर्णय ऊ केवल भाग्यको हातमा सुम्पन बढाएर थिएन । ऊ आफ्नो भाग्य आफ्नै हातले लेख्न चाहन्थ्यो । उसले सपना थाती मात्र राखेको थियो, निमोठेको थिएन । त्यही सपनाको फेरो पछ्याउँदै ऊ कतार जाने निर्णयमा पुग्यो । बुबाको मृत्युपछि कारखानाबाट आएको केही रकम भाइबहिनीको पढाइका लागि आमाको नाममा मुद्दती खातामा राखेर बाँकी पैसाबाट उसले भिसा र टिकटको बन्दोबस्त गर्‍यो । आफ्नो भाग्य पुनर्लेखन गर्न ऊ कतारतिर हाँसियो ।

पछि सयवक सुपरभाइजरसम्म भयो । लेबरको काम गर्दा उसको अपुरो इन्जिनियर बन्ने सपना बारम्बार सपनेँ फणा उठाएर उसलाई झल आउँथ्यो । हरेक दिन, हरेक संरचनाले उसको अपुरो सपना कफकफाइरहन्थ्यो । निर्माण कम्पनीमा कार्यरत इन्जिनियरहरूको स्थानमा ऊ कहिलेकाहीँ आफूलाई कम्पना गर्थ्यो र क्षणिक भए पनि रमाउँथ्यो । यिनै दिगहमा उत्रने आफ्नो सपनालाई पुनर्जीवन दिने निर्णय गर्‍यो । पंच वर्षपछि, जब उसको भाइले एचए पढाइ सकायो र बहिनी पनि एसएलसी दिने भई, ऊ नेपाल फर्कियो—केही पैसा, केही अनुभव र केही थाती रहेको सपना लिएर । अर्को डेढ वर्षको तयारीपछि उसले अन्तः इन्जिनियरिङमा मन निकाल्यो । त्यो दिन, विश्वविद्यालयको प्रवेश परीक्षाको नतिजासूचीमा आएको नाम देख्दा उसका धुलु लगातार कामेका थिए । अँध्वा रसाएका थिए । गला अवरुद्ध भएको थिए । अँध्वा त आज पनि रसाएका थिए—तर ।।। घरव्यवहार सम्हाले, कतारमा काम गरेर पढाइका लागि रकम जम्मा गर्ने र लामो अन्तरालपछि चार वर्षको पढाइ—यी सबैमा उसले आफ्नो उमेर गुमाएको थियो । इन्जिनियरिङ सकिँदा ऊ ३२ वर्षको भइसकेको थियो । इन्जिनियरिङ सकिँदापछि लोकसेवाको तयारी । सरकारी इन्जिनियर बन्ने धुनमा उसले लोकसेवा दिनेबाहेक अरु कुनै काम गरेन । विगतका तीनघटा लोकसेवा परीक्षामा ऊ असफल भइसकेको थियो । चौथो प्रयत्नपछि ३२ वर्षे हदमायदका कारण लोकसेवा दिने अवसर समाप्त भयो । यसरी फेरि उसको सपनाको अवसान भएको थियो । आफ्नो बोटइतिन बसेर ऊ सोच्दै छ—जीवनको हरहालमा कहनिर बिथियो ? यदि बुबा बाँचेका भए ? के बुबाको रहर्हमा उभिएको सपना बुबाको प्रस्थानसँगै मासिएको हो त ? के उसकी आमा सही थिइन् ? के साँच्चै सबै कुरा भार्यसै लेखिएको हुन्छ ? के मान्छेले जिति न सक्ने भ्रममा संघर्ष गरिरहेको हुन्छ ? यदि यतिभन्दा जीवन सकिँएको पनि त होइन ? यदि होइन भने, उसले त्यसो संघर्ष गरेर, परिस्थितिसँग लडेर बन्दल छोचेको निष्पत्ति फेरि एकपटक उसलाई उठ्ने नसक्ने गरी पछ्याउँने छ । मान्छेले आफ्नो भाग्य लेख्छ कि ऊ केवल आफूलाई भाग्य लेखिरहेको छ भने भ्रममा संघर्ष गरिरहेको हुन्छ ? तर यतिभन्दा जीवन सकिँएको पनि त होइन ? बनेहरू त भन्छन्—जीवनको अर्थ अधि बहिरनुमा निहित छ । तर कसरी अधि बढ्ने ? कुन दिशातिर ? के सही, के गलत ? यतिबेला ऊसँग कुनै समाधान छैन । छ त केवल जलेको सपनाको खरामी । ऊ केहीबेर त्यही बसिरहन्छ । आफ्नो सख चुपचाप उभिरहेको छ । तर कतारका उमाकान्तलाई लाग्छ—सायद खल्ने अर्थ पनि त्यही भनिरहेको छ—‘म छु नि ।’ अनुभूति प्रश्न, भारी मन र गडौँ खुट्टाहरू लिएर ऊ अघि बढ्ने उछल । पर भित्तजमा घाम ढुङ्गे लागेको छ ।

-साहित्यपोष्ठ अंकक

हास्यव्यूह

असफल नेताको सफल घोषणा

हे लाटालाटी लुलालङ्गडा, पटभुर्ख र पठभुर्खहरू हो हेरिदैदेशमा पानी मरुवाको जनसङ्ख्या बढेको, भाउबेथाले जागिरे पेशामा मार परेको, सज्जन, भद्रजन लडेको, ल्वाँठ लठैत माथि चढेको, नेतृत्व गर्नेको दिमाग डेढकोले बाध्य भएर देश हैन देशवासिलाई नेता असफल भएको सफल घोषणा गर्न गइरहेको छ । सफललाई असफल पार्नमा सघाउने हरूका चरुका पानी मरुवालाई अघाउने गरी बघाइ जान्न गर्दैछु । असफललाई सफल पार्ने कार्यक्रम अगाडि ल्याएको छ । मन्त्रालयको व्यापक हेरफेर गरेर द्वन्द्व, बन्द र गन्ध त्रि-मन्त्रालय खडा गरी यसलाई अफ अफि बढाउने र एकापसमा लडाउने महामन्त्री नियुक्त गरिएको छ । द्वन्द्व मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र जोडपेडको फगडादेखि दलले फलमा बल गर्ने भावबुझामा डण्डा चलाउने अधिकार दिइएको छ । मेरो गोरूको बाक्लै टक्का एवं भुट्टे बोल्ने छुटका अतिरिक्त लुट खोचामा गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ । बन्द मन्त्रीले बाटोबन्द, नेपाल बन्ददेखि ढोका बन्द र नियोजनका बन्ध्याकरणको जिम्मा दिई थिक्नु नबुझेमा अँध्वाबन्द गर्न तर मुख बन्द नगर्ने निर्णय गरिएको छ । बन्ध व्यापार एवं कमिशन नआउने काम बन्द र आफूलाई गोबान पार्ने परिवर्तनमा बन्दोबस्त मिलाउनु एकमतले सहमत गर्ने निर्णय भएको छ । गन्ध मन्त्रालयले काठमाडौँको बिघेरोको वायु देखि अपनले छोडिने अमानवायु जम्मा गरी कुम्भनीहरूको र्यास आपूर्ति हुनेछ । गन्ध बन्द भएमा नगरका वासिन्दा बाँच्न नसक्ने भएकाले जतिसक्ने फोहर घुपार्ने काम सम्पन्न भइजाल्यलाई प्रदान गरिएको छ । बुद्धिजीवीहरूको दिमागमा गोबर भरिदि गाएकामा खुशी प्रकट गर्दै यसलाई मलका रूपमा प्रयोग गरी गुनियाँलाई दहदास पारिनेछ । दिमागमा गोबर भरिदि

गाएका साँसद, मन्त्रीदेखि नेताहरूको टाउका माथि थप जीवजन्तुको लिदी हालेर लिदिने बढाउने प्रविधिबाट देशमा हाइसन्को हुने हुँदा कुकुर, मसा, गधा, भालु आदिको सङ्ख्या बढाउन बल गरिनेछ । अब उप्रान्त प्रशासनलाई बलियो बनाउन एउटा सचिवबाट काम नचल्ने देखिँदा अनुकूल र प्रतिकूल दुई दुईजना सचिव, निर्देशकदेखि हेडमास्टर र ढोल पिट्ने बेन मास्टर खटाइने र काम पढाउने काम हुनेछ । एउटाले भन्दा नटेरे अर्काले गर्न बाध्य पारिनेछ । घुसको भत्ता व्यवस्था विपक्षीय वार्ताबाट मिलाइनेछ । डबल नियुक्ति पाउनेले नियुक्ति पत्र पाउनेवित्तिकै कार्यलयको कुसीमा दीडेर पहिला पुरानेलाई कुसीमा परखापन गरिनेछ । देशमा वन मासिँदै गएकोले हरियो देख्न नपाइने गुनासोलाई सरल उपायबाट जनालाई राहत दिन हरियो चस्मा वितरण गरिनेछ । देशमा शान्ति भएन र असफल भयो भनेहरूका लागि अति उत्तम उपाय अपनाइनेछ । जो शान्ति माग्न आउँछ उसलाई श्रीमतीको नाम फेरि शान्ति राखि शान्तिसँग बस्न बाध्य पारिनेछ । अविवाहितहरूलाई शान्तिका लागि एकात्मका गन्स, उदात्त सुलु सुरक्षा प्रदान गरी स्वतन्त्र रूपमा लडाउने औपध प्रयोगमा पनि छुट हुनेछ । बाँकीलाई शान्तिवाटिका स्वरूप सार्वजनिक स्थलमै खुला विचरण आचरण गराइनेछ । शान्ति सुरक्षाको जिम्मा चोरलाई सानो सुम्पने नीति अख्तियार गरी जेल परेका र पर्ने आचरण गरेकालाई बाहिर छोडिनेछ । शान्ति सुरक्षामा लागेकालाई चोरको जिम्मेवारी सुम्पिनेछ । दल दलका बुद्धिजीवीले आगो बुद्धि प्रयोग गर्न नसकेको असत अवस्था सुधारका लागि बेवकूफभन्दा बल्लुले नै हप्डी खराप बाँड्न बाध्य पारिनेछ । यसरी खडाइने र पाइने हप्डी नेतादेखि कार्यकर्तासम्म आयकर लाग्नेछ । बरू कर आय

हुनेछ । सबै सफललाई असफल र असफललाई सफल पार्ने मन्त्री र मन्त्रालय हेरफेर र फेरफेर गरिनेछ । विद्युत्मा विरोध बढेकाले लोडसेडिङ मन्त्री नियुक्ति गरिएको छ । पानी खुवाउन नसक्ने पानीमरुवा जनमन्त्रीलाई मनलोभ मन्त्री बनाइएको छ । मान्छे मनेभन्दा मान बढेकाले मलामी मन्त्री नियुक्त गरिएको छ । देशमा सजिलो आम्दानीको श्रोत विचार गरी लुटपाटलाई सङ्गठित रूप दिनुका अतिरिक्त सुरक्षा निकायबाट चोलाई सुरक्षा दिने व्यवस्था सुरु गरिएको छ । सबै व्यापार फेल भएकाले बढी आम्दानी भित्र्याउने लागू औषध व्यापारमा प्रोत्साहन गर्न सबै सम्बद्ध मन्त्रीले लागू औषधि खाएको अभियान गर्न सिकाइनेछ । बेकारी बढेकाले त्यसलाई रोजगारी स्वरूप राजनीतिक नियुक्ति पाउने टिके हाकिम, प्राज्ञ, कवि, कलाकार सबैलाई विवेक विना आ-आगो दात्रेमा भ्यासेबटोमी कार्य गर्न खटाइनेछ । दलका नेताहरूका कुकुरको स्वभाव देखिएकाले रैथाने कन्ट्रोलका लागि पशु चिकित्सालय बढाउने निर्णय जनालाई सुम्पने चुरा गर्ने प्रधामन्त्रीको चुन्न कडिउ परेकाले उपाय पत्ता लगाउनेलाई नै प्रधानमन्त्रीको कुसी हस्तान्तरण पुरकार स्वरूप प्रदान गरिनेछ । यसरी जनाले अपसफलमा सफल नेतालाई अबको आन्दोलनमा सहिदको सङ्ख्या घटाउने गरी नेता नेतालाई नै घाँटीमा डुबाएर कस्ते र हात खुट्टामा फलामको चुरा बसे गरी हात दोबाटामा जिउँदो सहिद स्वरूप प्रदर्शन गरी असफललाई सफल गरिनेछ । नेताको कसलो समाउने काम नेतालाई नै सुम्पिनेछ । असफल नेताको सफल घोषणामा विश्वास नलागे आन्दोलनमा भार नलिने जनता जनतालाई शोनु होला । यो असफल नेतालाई सफल बनाउने घोषणा हो । नसंघाय ।

-सप्तकविन साहित्य उटक

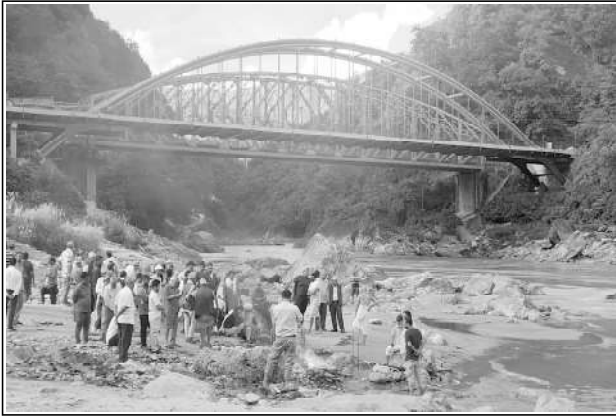
तानसेनले आफ्नै सम्भावना...

...सोचौ यदि यस्तै भइरह्यो भने तानसेनको भविष्य के होला ? यो सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण प्रश्न हो । यदि तानसेनले आफ्नो बजार बुझेन, सम्पदाको मूल्य बुझेन, पर्यटनको सम्भावना बुझेन भने, मानवशक्तिको शक्ति परिचालन गर्न सकेन भने शहर विस्तारै सम्भावना नभएको तर सम्भावना उपयोग गर्न नसकेको शहर बन्न सक्छ । युवाहरू बाहिरिन्छन् । व्यापार कमजोर हुन्छ । पुराना घर जीर्ण हुन्छन् । पर्यटक आउँछन् तर लामो समय बस्दैनन् । स्थानीय उत्पादनको बजार घट्छ । शहरको आर्थिक गतिविधि कमजोर हुन्छ । तर अन्तः इतिहासमा गर्व गर्ने विषय मात्र बन्छ । तानसेनको अगाडी उभिएको सबैभन्दा ठूलो खतरा यही हो । तानसेन इतिहासमा भूयो वजनवाट भन्ने शहर सहस्रका भूयो फाट्टा हुन्छ । तानसेनले आफ्नै सम्भावना सानो बन्न सक्छ । तर यसको भविष्य तानिशाजनक भने छैन । किनकि तानसेनसँग एउटा ठूलो फाइदा छ, त्यो हो पहिचान जुन अहिले सम्म जीवित छ । अर्कै पुरानो शहर छ । अर्कै संस्कृति छ । अर्कै मान्यता छ । अर्कै निर्वनशीला मानिस छन् । अर्कै युवाहरू छन् । अर्कै तानसेनप्रति माया गर्ने ठूलो समुदाय छ । अब आवश्यकता एउटै हो, सम्भावना देख्ने दृष्टि । तानसेनले आफूलाई गरीब उभो भएको शहर होइन, धेरै प्रकारका सम्पत्ति भएको शहर भनेर हेर्नुपर्छ । यसर्थ,

अब तानसेनले पाँचबाट षष्ठ श्रेणीमा पुग्नुपर्छ । पहिलो प्रश्न, हाप्पो बजारको विशेषता के हो ? दोस्रो प्रश्न, हाप्पो सम्पदाको आर्थिक र सांस्कृतिक मूल्य के छ ? तेस्रो, पर्यटनबाट तानसेनलाई कति आय आम्दानी हुन्छ ? चौथो, हाप्पो मानव पूँजी कहाँ हो र त्यसलाई कसरी जोड्ने ? पाँचौ, हाप्पोले आज गरेको कान्छो । १० वर्षपछि तानसेनलाई के हुन्छ ? यी प्रश्नको इमानदार उत्तर खोज्न थालियो भने तानसेनको विकास बढेको छ । डिफ्लेक्स नै बढिन्छ । यसको निष्कर्ष के हो भने तानसेनलाई व्यक्ति होइन, दृष्टिकोण चाहिएको छ । तानसेनको समस्या केवल पैसा, सडक वा भवनको होइन । यहाँ पनि दृष्टिकोणकै समस्या हो । तानसेनले अब “हामीसँग छैन ?” भनेर गुनासो गर्ने शहरबाट, “हामीसँग के छैन ?” त्यसलाई कसरी संसारसम्म पुर्याउने ? भनेर संकल्प गरेको शहर बन्नुपर्छ । यसमा हामीले स्वीकार गर्नुपर्छ कि म गर्न सकिदैन भन्नु कमजोरी होइन । तर गर्न सक्ने मान्छे खोज्न सक्नु कमजोरी हो । कुनै एउटा व्यक्तिले सबै काम गर्न सक्दैन । कुनै एउटा संस्था पनि सबै कुरा गर्न सक्दैन । तर शहरका सबै शक्ति जोडिए भने सम्भव देखिएका काम पनि सम्भव हुन सक्छन् । त्यसैले तानसेनलाई हुन सबैभन्दा बढी चाहिएको कुरा शायद नयाँ भवन होइन, नयाँ माइण्डसेट हो । बजारलाई बजारका

रूपमा होइन, अर्थतन्त्रका रूपमा बुझ्नु, सम्पदाको सम्पत्तिको रूपमा बुझ्नु पर्यटनलाई लाई पाहुना ल्याउने काम होइन, स्थानीय अर्थतन्त्रको इन्जिनका रूपमा बुझ्नु । मानवशक्तिलाई नगरका जनशक्तिमा मात्र होइन, पूँजीका रूपमा बुझ्नु र आगुत कमजोरीलाई डाक्छौन नगरीकन सुधार गर्नुपर्ने विषयका रूपमा बुझ्नु । तानसेनले यदि आगुत सम्भावना चिन्न सकेन भने समयले त्यसको मूल्य घटाउँदै लेजान सक्छ । तर तानसेनले आज आगुत सम्भावना चिन्न थाल्यो भने, इतिहास बोकेको शहर मात्र होइन, इतिहासबाट अभिय निर्माण गर्ने शहरको रूपमा पहिचानमा आउन सक्छ । अन्ततः प्रश्न यो ‘तानसेनले किन होइन ?’ भन्दा अरु ठूलो प्रश्न हो— ‘तानसेनले आफूभित्र रहेको सम्भावना कहिले चिन्नेछ ?’ किनकि सम्भावना नदेख्ने शहर पछ्याउँ पछि सम्भावना देखेर पनि उपभोग गर्न शहर भन्न ठूलो अवसर गुमाउँछ । यसर्थ तानसेनका लागि अब समय आएको छ, आफ्नो इतिहास पढ्ने, आफ्नो वर्तमान बुझ्ने, आफ्नो सम्भावना चिन्ने र आफ्नै अभिय आफै बनाउने । तानसेनलाई अब केवल गौरवको काम होइन, सम्भावनालाई परिणाममा बदलेको नयाँ कथा चलाउनु हो । अन्तमा, तानसेनमा हामीले होइन इन्टरनेशनलइज गर्ने, म होइन हामी भन्ने र जनशक्ति पहिचान र परिचालन गर्ने सोच चाहिएको छ ।

बाढीमा बेपत्ता न्यौपानेको कुशको शव बनाएर दाहसंस्कार

पाल्पा, असोज ७/रसुवाको भोटेकोशी बाढीमा बेपत्ता भएका बगनासकाली गाउँपालिका-५, दर्लमडाँडाका किशोर न्यौपाने भेरीको बुधवार कुशको शव बनाएर दाहसंस्कार गरिएको छ । बेपत्ता भएको २९ दिनमा न्यौपानेको अतोपतो नभएपछि निराश भएका आफन्तले कुशको शव बनाएर हिन्दु परम्परा अनुसार राम्दीघाटमा अन्तिम विदाइ गरेका हुन् ।

न्यौपानेको छोराबीमा परिवारले अनेक प्रयास गरेका थिए । २९ दिनसम्म कतेबाट सास र लास पाइने यकिन नभएपछि अन्तिम संस्कार

गर्नु परेको बगनासकाली गाउँपालिका प्रवक्ता तथा वडा नं. ३ का वडा अध्यक्ष टिका बहादुर थापाले बताए । न्यौपाने रसुवागढी हाइड्रोपावरमा इन्जिनियरका रूपमा कार्यरत थिए ।

भोटेकोशी बाढीमा बेपत्ता हुनुभएका रिब्दीकोट गाउँपालिका-३ का विकास नेपाल, तिनाउ गाउँपालिका-२, ड्याङ्गला चिसापानीका ३४ वर्षीय रमेश थापा, तानसेन नगरपालिका-७, लामडाँडाका ३५ वर्षीया मिलम काकी र तानसेन नगरपालिका-३, बसन्तपुर (कालीगण्डकी) गाउँपालिका-३, वड्या, स्याङ्गला का तिलबहादुर

रानाको परिवारले कुशको शव बनाएर दाहसंस्कार गरिसकेका छन् । बाढीका कारण सम्पर्कविहीन भएका पाल्पाका ११ जना मध्ये नेपाल प्रहरीमा कार्यरत तानसेनका दीपेन्द्र बिष्टको माई शव पहिचान भएको छ । सम्पर्कविहीन भएका रैनादेवी छहरा गाउँपालिका -१ का सशस्त्र प्रहरी जवान आन बहादुर कुमाल, रिब्दीकोट -५ का कृष्णबहादुर बस्न्याल, गिस्ती-३ का बोम बहादुर सोमै, रामपुरका -७ का राम सुति र रामपुर -७ कै अमृत सुतिको परिवारले भने अझै आउने आशामा बसेका छन् ।

तीन दिन भारी वर्षाको...

...देशका अधिकांश भू-भागमा भारी वर्षाको सम्भावना रहेकाले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा प्रतिकार्यको तयारीस्वरूप पूर्वसूचना प्रणालीलाई चुल बनाइएको हो । जल तथा मौसम विज्ञान विभाग र बाढी पूर्वानुमान महाशाखासँग निरन्तर समन्वय गरी नदीहरूको जलसतह र जोखिमको अवस्था 'रिस्क टाइम' मा निगरानी गरिने राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणले जनाएको छ । प्राधिकरणले सम्भावित बाढी खतराको तहमा कतिले पुग्छ र त्यसले कस्तो प्रभाव पार्न सक्छ भन्ने प्राविधिक विश्लेषण गरी हरेक घण्टा सूचना

अद्यावधिक गर्ने छ । समुन्द्रमा बन्ने ठूलो आँधी (साइक्लोन) प्रणाली र त्यसको दिशा परिवर्तनको सम्भावनालाई प्राधिकरणले प्रत्यक्ष निगरानी गरिरहेको छ । पहिरोको सम्भावित जोखिमलाई ध्यानमा राखी देशका मुख्य राजमार्गहरूमा तत्काल सडक खुलाउन खोजिरहून् 'स्ट्यान्डबाई' राखिएको छ । यस्तै, वर्षाले कृषि क्षेत्रमा ठूलो अति पुर्याउन सक्ने भएकाले खेतमा पाकेको धानबाली र भएपछाण गरिएको अनाज संरक्षणमा विशेष सतर्कता अपनाउन किसानहरूलाई आग्रह गरिएको छ । प्राधिकरणले बाढीको समयमा भिडियो

खिच, टिकट बनाउन वा सामाजिक सञ्जालमा सामग्री राख्न आग्रह गर्नुपर्ने ज्ञान जोखिममा नपार्न सर्वसाधारणलाई कडा चेतावनी दिएको छ । बाढीले बगाएर ल्याएका ढाडर वा अन्य सामग्री संकलन गर्न खोलाका पले प्रवृत्ति जोखिमपूर्ण हुने भन्दै यस्ता गतिविधि नगर्न उप्रेतीले आग्रह गरे ।

हाल देशभरका सुरक्षा निकायलाई 'हाई अलर्ट' मा राखेरका साथै ७७ वटै जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी (सिडिओ) हरू सम्मिलित कमाण्ड पोस्टमाफत मौसमी अवस्थाको प्रत्यक्ष निगरानी र प्रतिकार्यको तयारी तीव्र पारिएको छ ।

भोटेकोशी बाढीपीडितका लागि...

...त्यस्तै, मायागढी गाउँपालिकाले ३४ लाख ४६ हजार रुपैयाँ राहत प्रदान गर्ने निर्णय गरेको छ । उसले स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोष, जनप्रतिनिधि, कर्मचारी तथा शिक्षक प्रतिनिधिको तलबबाट उक्त राहत रकम सहयोग गर्ने भएको हो । तिनाउ गाउँपालिकाले ३२ लाख १४ हजार रुपैयाँ पठाउने निर्णय छ । स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोषबाट तीन लाख, जनप्रतिनिधि, कर्मचारी तथा शिक्षकबाट २५ लाख १४ हजार र तीज कार्यक्रमको बजेट कटौती गरी ४ लाख राहत स्वरूप पठाउने निर्णय भएको पालिकाले जनाएको छ । यस्तै रिब्दीकोट गाउँपालिकाले ३१ लाख ४०

हजार जम्मा गर्ने निर्णय गरेको छ । गाउँपालिकाको विपद् व्यवस्थापन कोषबाट १ लाख ५० हजारका साथै गाउँपालिकामा कार्यरत सबै जनप्रतिनिधि, कार्यालय तथा मातहत, स्वास्थ्यलगायत शिक्षक र कर्मचारीको मासिक तलबबाट रकम कोषमा जम्मा गर्ने निर्णय गरेको गाउँपालिकाले जनाएको छ । यस्तै पूर्वखोला गाउँपालिकाले २९ लाख ७५ हजार ९ सय ७२, बगनासकाली गाउँपालिकाले दुई लाख ५० हजार, रामपुर नगरपालिकाले दुई लाख ५० हजार, रम्भा गाउँपालिकाले दुई लाख ५० हजार र निस्दी निस्दी गाउँपालिकाले एक लाख रुपैयाँ कोषमा जम्मा गर्ने

निर्णय गरेका छन् । रामपुर नगरपालिकाले प्रत्येक वर्ष गर्दै आएको उपप्रमुख तीज विशेष कार्यक्रम स्थगित गरी उक्त कार्यक्रमका लागि विनियोजन गरेको बजेट बाढीपीडितलाई सहयोग गर्ने भएको हो । तानसेन नगरपालिकाले पनि जनप्रतिनिधि, कर्मचारी तथा शिक्षकको तलब तथा सुविधाबाट रकम कटौती गरी प्रधानमन्त्री दैवी प्रकोप उद्धार कोषमा उपलब्ध गराउने निर्णय गरेको छ । जनप्रतिनिधिको मासिक सुविधाको २५ प्रतिशत र कर्मचारीको सचिवस्तरीय निर्णय अनुसार तलबबाट कटौती गरी रकम सहयोग गर्ने निर्णय भएको नगर प्रमुख सन्तोषनाल श्रेष्ठले बताए ।

खेलकुद समाचार

नेपालका लागि तेन्जिङले जिते पहिलो पदक

काठमाडौं, असोज ७/ जापानमा भैरहेको २०औँ एशियाली खेलकुदमा करातेका तेन्जिङ शेर्पाले नेपाललाई पहिलो पदक दिलाएका छन् । तेन्जिङले तयोहाशी जिम्मेजियममा बुधवार भएको खेलमा लाओसका सयासान भाथानालाई रिफिचेजमा पराजित गर्दै कांस्य पदक जितेका हुन् । तेन्जिङले १ इपोगसहित ९ स्कोर गरेका थिए । तेन्जिङले खेल १-१ ले आफ्नो पक्षमा पारेका हुन् । यसैबीच एशियाली खेलकुदमा नेपाली महिला कबड्डी टोलीले बुधवार चाइनिज ताइपेइसँग खेल्दैछ । खेल बेल्का पौने ५ बजे हुनेछ । बुधवारको खेल जिते नेपाल सेमिफाइनलमा पुग्ने सम्भावना बलियो हुनेछ । साथै सेमिफाइनलमा पुग्ने टोलीले कम्तीमा कांस्य पदक जित्नेछ । त्यसैले बुधवारको खेल नेपालको लागि निकै महत्त्वपूर्ण रहेको छ । नेपालले मंगलबार समूह चरणको खेलमा थाइल्यान्डलाई हराउँदै विजयी शुरुआत गरेको थियो । नेपाल रहेको समूहमा चाइनिज ताइपेइ, श्रीलंका र थाइल्यान्ड छन् । अर्को समूहमा इरान, भारत, बङ्गलादेश र जापान छन् । नेपालले भोलि समूह चरणको अन्तिम खेलमा श्रीलंकासँग खेल्नेछ । सन् २०१९ मा चीनको हाङ्काङमा भएको एशियाली खेलकुदमा कांस्यपदक जितेको नेपाली महिला कबड्डी टोलीबाट यसपटक पनि पदकको आशा गरिएको छ ।

वर्गिकृत डिस्प्ले

१X५ साइजमा मात्र

वर्गिकृत डिस्प्लेमा विज्ञापन दिनुहोस् व्यवसाय बढाउनुहोस् ।

सम्पर्क: ०७५-५२०६०१

अर्थ/कॉर्पोरेट समाचार

सेयर बजारमा उच्च अंकको गिरावट

पाल्पा, असोज ७/ सेयर बजारमा उच्च अंकको गिरावट आएको छ । साताको तेस्रो सेयर कारोबार दिन बुधवार नेप्से परिसूचक ३६ दशमलव २५ अंकले घटेसँगै सेयर बजारमा गिरावट आएको हो ।

नेप्से घटेसँगै २ हजार ६ सय १८ दशमलव ३ विन्दुमा अडिएको छ । अघिल्ला ३ कारोबार दिन लगातार नेप्से बढेको थियो । बुधवार कारोबारमा आएका १३ वटै उपसमूहको परिसूचक घटेपछि नेप्सेमा उच्च गिरावट आएको हो । अघिल्लो दिनको तुलनामा यो १ दशमलव ३६ प्रतिशतले घटेको हो । नेप्से घटेसँगै कारोबार रकममा पनि मंगलबारको तुलनामा कमी आएको छ । मंगलबार ७ दशमलव ०६ अंकले बढेको सेयर बजारमा ७ अर्थ रुपैयाँ बढिको कारोबार भएको थियो । यसदिन ३५२ वटा लिफ्टको

२ करोड १६ लाख २२ हजार ७२८ किता सेयर ६ अर्थ ३५ करोड ६६ लाख ११ हजार ३९५ रुपैयाँमा खरिदबिक्री भए । कारोबारमा आएका मध्ये २३ वटा स्टक्सको मूल्य बढ्दा २५३ वटाको घट्यो । बाँकी २ स्टक्सको मूल्य भने स्थिर रह्यो । औलागिरी लघुवित्त वित्तीय संस्थाको सेयर सकारात्मक सर्किट नेभलमा कारोबार भयो । फस्ट माइक्रो फाइनान्स लघुवित्त वित्तीय संस्थाको सेयर ८ दशमलव ५४ प्रतिशतले घट्यो । कारोबार रकमका आधारमा शिवम् सिमेन्ट शीप स्थानमा रह्यो । सो कम्पनीले ३८ करोड मूल्य बराबरको कारोबार गर्यो । रिलायन्स इन्फिनिट शीप स्थानमा रह्यो । २० करोड लक्ष्मी सनराइज बैकले १८ करोड र अर्बु खोला जलविद्युतले १७ करोडको सेयर कारोबार गरे ।

दुई नामधर, जन्ममिति फरक परेता पनि व्यक्ति एउटै भएको सुचना

सर्वसाधारणमा यो सुचना सुविध गरिन्छ कि पाल्पा जिल्ला साविक खालीबग गा.वि.स.-१, हाल रामपुर नगरपालिका-८ निवासी भारतीय भू.प.संकेत नं. ५४४८६६१ A का HAV पुर्ण चन्द्र श्रेष्ठ (ना.प्र.मा पुर्ण चन्द्र श्रेष्ठ) को श्रीमतिको नाम सिटरोल र पेल्लन पट्टामा रूप कुमारि प्रधान र जन्म मिति सन् १९६७ फेब्रुअरी २२ (वि.सं.२०२३/११/१०) र नेपाली नामरिक्तका प्रमाणपत्रमा रूप कुमारि श्रेष्ठ प्रधान, जन्म मिति वि.सं. २०२३/०८/२३ (सन् १९६६ अगस्ट ७) उल्लेख भएको र निजको पतिको भारतीय पेल्लन अभिलेखमा फरक-फरक नामधर, जन्ममिति भएपनि उपरोक्त व्यक्ति एउटै हो भनि प्रमाणहस्तबाट देखिन आएकोले सोही व्यहोरा सर्वसाधारण सबैमा सुविध गरिन्छ ।

मनको आवाज.....

‘नाम पनि युनिक, कस पनि युनिक’

युनिक एफ.एम. ६८.३ मेगाहर्ट्ज

विज्ञापनको लागि सम्पर्क :

युनिक शोसियल कम्प्युनिकेशन प्रा. लि.

तानसेन, पाल्पा

०७५-५२९१८६८, ५२९१८६६

E-mail

news.uniquefm@gmail.com

www.uniquefm942.com

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shittalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

जलचेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाइट

शितलपाटी .कम

www.shittalpati.com डिजिटल पत्रिका